

Inhoudsopgave

1	Inleiding	21
1.1	Keuzebepalende factoren	21
1.2	De eenmanszaak	25
1.3	Maatschap, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap: kwalificatie van personenvennootschappen	27
1.4	Terminologie	28
1.5	Rechtssubjectiviteit en procespersoonlijkheid	29
	1.5.1 Rechtssubjectiviteit	29
	1.5.2 Modern Frans recht en Belgisch recht	30
	1.5.3 Modern Duits recht	30
	1.5.4 Procespersoonlijkheid	32
	1.5.5 Kan de vennootschap failliet worden verklaard?	34
	1.5.6 Rechtssubjectiviteit?	36
	1.5.7 Samenlopende vorderingen	38
	1.5.8 Conclusie	41
1.6	Ontwerpen voor titel 7.13 BW	41
	1.6.1 Algemeen	41
	1.6.2 Het ontwerp-Van der Grinten	42
	1.6.3 Het wetsvoorstel 'tot vaststelling van titel 7.13 (vennootschap) van het Burgerlijk Wetboek'	43
	1.6.4 Het rapport Van Olffen en het ambtelijk Voorontwerp modernisering personenvennootschappen	48
1.7	Contract en rechtspersoonlijkheid	53
	1.7.1 Algemeen	53
	1.7.2 Enkele historische opmerkingen over de vennootschap	54
	1.7.3 Rechtspersoonlijkheid	56
	1.7.4 Uitleg van de vennootschapsovereenkomst	57
2	Algemene bepalingen en interne verhoudingen	61
2.1	Inleiding	61
2.2	De overeenkomst	63
2.3	De samenwerking	66
2.4	De inbreng in gemeenschap	69

2.4.1	Algemeen	69
2.4.2	Inbreng in de praktijk	71
2.4.3	Wat kan worden ingebracht?	71
2.4.4	Op welke wijze kan worden ingebracht?	73
2.4.4.1	Het goed wordt juridisch overgedragen (inbreng van eigendom)	73
2.4.4.2	Van het goed wordt slechts het genot ingebracht (inbreng van genot)	76
2.4.4.3	Het goed wordt economisch ingebracht (inbreng van economische eigendom)	77
2.4.5	Inbreng in gemeenschap	78
2.4.6	De gebonden gemeenschap	79
2.5	Het voordeel (verlies) en de verdeling daarvan	80
2.5.1	Algemeen	80
2.5.2	Verdeling van het voordeel (verlies)	80
2.6	De gemeenschappelijke naam: openbare of stille maatschap	83
2.6.1	Algemeen	83
2.6.2	Gemeenschappelijke naam: openbaar-stil	83
2.6.3	Het handelsregister	86
2.7	Beroep en bedrijf	89
2.8	Het bestuur van de vennootschap en de interne verhoudingen tussen de vennoten	92
2.8.1	Algemeen	92
2.8.2	Beheren	94
2.8.2.1	Geen contractuele beheersregeling	95
2.8.2.2	Contractuele beheersregeling	96
2.8.3	Beschikken	97
2.8.4	Bestuur, rekening en verantwoording, en aansprakelijkheid	97
2.9	Administratie, rekening en verantwoording	98
3	Vertegenwoordiging en gebondenheid van de vennootschap	101
3.1	Inleiding	101
3.2	Gebondenheid van de vennootschap en haar vennoten	102
3.2.1	Handelen voor rekening van en handelen in naam van	102
3.2.2	Vertegenwoordiging: handelen in naam van	104
3.2.3	Schuld, gebondenheid en aansprakelijkheid	106
3.2.4	Verbondenheid voor gelijke delen of hoofdelijkheid	106
3.2.5	Nakoming in natura	109
3.3	Vertegenwoordiging van de maatschap	112
3.3.1	Hoofdregel: volmacht vereist	112
3.3.2	Toerekenbare schijn	114
3.3.3	Bekrachtiging	117
3.3.4	Vertrouwensbescherming werkt niet automatisch	117

3.3.5	Baattrekking	118
3.3.6	Zaakwaarneming	119
3.3.7	Inschrijving in het handelsregister en derdenbescherming	119
3.3.7.1	Bescherming bij niet-inschrijving	120
3.3.7.2	Bescherming bij onjuiste en onvolledige inschrijving van feiten	120
3.4	Vertegenwoordiging van de vennootschap onder firma	121
3.4.1	Hoofdregel: elk der vennoten bevoegd	121
3.4.2	Grenzen aan de vertegenwoordigingsbevoegdheid	122
3.4.3	Inschrijving in het handelsregister en derdenbescherming	123
3.4.3.1	Bescherming bij niet-inschrijving	123
3.4.3.2	Bescherming bij onjuiste en onvolledige inschrijving van feiten	125
3.4.4	Gebondenheid op andere gronden	125
3.5	Inschrijving en schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid	126
3.5.1	Schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid ondanks correcte inschrijving	126
3.5.2	Schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid door inschrijvingsgebreken	127
3.6	Vertegenwoordiging van de commanditaire vennootschap	127
3.6.1	Vertegenwoordiging van de commanditaire vennoten	134
3.7	Onrechtmatige daad	138
3.7.1	Toerekening van onrechtmatige handelingen	138
3.7.2	Risicoaansprakelijkheid voor de vertegenwoordiger	138
3.7.3	Risicoaansprakelijkheid voor ondergeschikten	139
4	Het vennootschapsvermogen en het verhaal door schuldeisers	141
4.1	Inleiding	141
4.2	De gebonden gemeenschap	142
4.3	De gebonden gemeenschap en verhaal door privécrediteuren	143
4.4	Het afgescheiden vermogen en verhaal door vennootschapscrediteuren	144
4.4.1	Het begrip 'afgescheiden vermogen'	144
4.4.2	Welke vennootschappen hebben een afgescheiden vermogen?	146
4.4.3	De artikelen 3:190-193 BW	146
4.5	Verhaal bij de verschillende maatschapsvormen	148
4.5.1	Verhaalspositie van vennootschapscrediteuren bij de maatschap	148
4.5.2	Verhaalspositie van vennootschapscrediteuren bij de vennootschap onder firma	149

4.5.3	Verhaalspositie van vennootschapscrediteuren bij de commanditaire vennootschap	149
4.5.3.1	Het arrest Hovuma/Spreeuwenberg	149
4.5.3.2	Rangorde van crediteuren	151
4.6	Procespersoonlijkheid en faillissement	152
5	Ontbinding en opzegging	157
5.1	Inleiding	157
5.2	Wettelijke ontbindingsgronden	158
5.2.1	Algemeen	158
5.2.2	Ontbinding door verloop van de tijd waarvoor de maatschap is aangegaan	160
5.2.3	Ontbinding door tenietgaan van een goed of de volbrenging van de handeling die het onderwerp van de maatschap uitmaakt	161
5.2.4	Ontbinding door opzegging door de vennoten	161
5.2.5	Ontbinding door dood, curatele, faillissement of schuldsanering van een van de vennoten	165
5.3	Ontbinding door de rechter wegens gewichtige redenen	166
5.3.1	Algemeen	166
5.3.2	Gewichtige redenen	166
5.3.3	Geen terugwerkende kracht, ontbinding onder voorwaarden, schadevergoeding en uitsluiting van algemene bepalingen	167
5.3.4	Bepaling van dwingend recht	168
5.4	Ontbinding wegens onvoorziene omstandigheden	169
5.5	Relatieve ontbinding van de vennootschap	169
6	Voortzetting	171
6.1	Inleiding	171
6.2	Uittreden van vennoten	173
6.2.1	Gronden voor uittreding	173
6.2.2	Ontbinding tenzij anders overeengekomen	173
6.2.3	Verbondenheid voor oude schulden	175
6.2.4	Vrijwaringsbeding	177
6.2.5	Geen verbondenheid voor nieuwe schulden?	177
6.2.6	Oude of nieuwe schulden?	178
6.2.7	Beherende vennoot wordt commanditaire vennoot	180
6.3	Toetreden van vennoten	180
6.3.1	Verbondenheid voor lopende schulden	181
6.3.2	Commanditaire vennoot wordt beherend vennoot	184
6.4	Voortzettingsbedingen en vermogensbedingen	184
6.5	Levering aandeel uittredende vennoot	185
6.6	Opvolging en levering aan opvolger	185

6.7	Voortzetting van de onderneming in andere rechtsvorm	186
6.7.1	Er blijft maar één vennoot over	186
6.7.2	Vennootschap onder firma wordt commanditaire vennootschap of andersom	186
6.7.3	Inbreng van de onderneming in een rechtspersoon	187
6.7.4	Ontbinding, voortzetting en liquidatie	187
7	Vereffening en verdeling	189
7.1	Inleiding	189
7.2	Vereffening	190
7.2.1	Algemeen	190
7.2.2	Vereffening van het vermogen van de maatschap	191
7.2.3	Vereffening van het vermogen van de vennootschap onder firma en de commanditaire vennootschap	192
7.2.3.1	Algemeen	192
7.2.3.2	Vereffening en benoeming vereffenaars	192
7.2.3.3	Invordering van tekorten en voorlopige verdeling	193
7.3	Verdeling van het vermogen na vereffening	194
8	De personenvennootschap in fiscaal perspectief	197
8.1	Algemeen	197
8.2	Belastingplicht van natuurlijke personen, rechtspersonen en personenvennootschappen	197
8.3	Fiscale transparantie	198
8.4	Het ondernemersbegrip	199
8.4.1	Het ondernemersbegrip in de omzetbelasting	199
8.4.2	Het ondernemersbegrip in de inkomstenbelasting	200
8.5	De commanditaire vennoot als medegerechtigde	201
8.6	De open en besloten commanditaire vennootschap	202
8.6.1	De toekomst van de open commanditaire vennootschap	206
8.7	Inbreng in een personenvennootschap	207
8.7.1	Overdrachtswinst	208
8.7.2	Herwaarderingswinst	209
8.7.3	Voorkomen van overdrachts- en herwaarderingswinst	210
8.8	Personenvennootschappen en overdrachtsbelasting	210
8.8.1	Economische eigendom	211
8.8.2	Vastgoedbeleggingsfondsen	211
8.8.3	Vrijstellingen	212
8.9	'Omzetting' van een personenvennootschap in een NV of BV	213
8.9.1	Faciliteit in de inkomstenbelasting	213
8.9.2	Faciliteit in de overdrachtsbelasting	215
	Tekst wetsvoorstel titel 7.13 (vennootschap) BW	217

Tekst Ambtelijk Voorontwerp	235
Jurisprudentieregister	245
Artikelenregister	249
Trefwoordenregister	253